

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо вдосконалення системи управління об'єктами
інженерної інфраструктури меліоративних систем

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Водному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 24, ст. 189):

1) у частині першій статті 16:

у пункті 4 слова "та здійснення їх міжбасейнового перерозподілу" замінити словами "а також міжбасейнового перерозподілу водних ресурсів";

пункт 6 доповнити словами "(крім систем та об'єктів, що забезпечують гідротехнічну меліорацію земель)";

пункт 11 доповнити словами "(крім випадків здійснення зазначених заходів з використанням систем та об'єктів, що забезпечують гідротехнічну меліорацію земель)";

2) у частині першій статті 91 слова "магістральних, міжгосподарських та інших каналів на зрошувальних і осушувальних системах" замінити словами "каналів державного значення та каналів на зрошувальних і осушувальних системах".

2. У Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3–4, ст. 27):

1) у пункті "є" частини четвертої статті 83 слово "міжгосподарських" виключити;

2) у пункті "і" частини четвертої статті 84 слова "загальнодержавних та міжгосподарських" виключити;

3) абзац восьмий пункту 3 частини п'ятої статті 186 викласти в такій редакції:

"щодо меліоративних систем, меліоративних мереж та інших складових частин меліоративних систем, складових частин меліоративних мереж – замовником відповідної технічної документації";

4) у частині першій статті 193 слова "меліоративні мережі та складові частини меліоративних мереж" замінити словами "меліоративні системи, меліоративні мережі та інші складові частини меліоративних систем, інші складові частини меліоративних мереж";

5) у підпункті "д" пункту 24 розділу X "Перехідні положення" слова "загальнодержавних та міжгосподарських" виключити.

3. У пункті 8 статті 31 Закону України "Про колективне сільськогосподарське підприємство" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 20, ст. 272; 2003 р., № 23, ст. 146) слово "внутрішньогосподарські" виключити.

4. Абзац четвертий частини першої статті 7 Закону України "Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності" (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 34, ст. 228 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"водогосподарські та гідротехнічні споруди, об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем (крім об'єктів інженерної інфраструктури каналів державного значення)".

5. У Законі України "Про меліорацію земель" (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 11, ст. 90 із наступними змінами):

1) статті 1, 9, 10 і 11 викласти в такій редакції:

"Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

інвестиційна програма оператора об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності (далі – інвестиційна програма), – комплекс короткострокових чи довгострокових (на строк більше одного року) заходів, спрямованих на підвищення рівня надійності та забезпечення ефективного функціонування об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, який містить зобов'язання оператора щодо нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту таких об'єктів, поліпшення якості послуг, що надаються оператором, а також відповідні розрахунки, обґрунтування доцільності та ефективності таких заходів, джерела їх фінансування та графік виконання;

меліоративна мережа – розміщений на землі та/або під землею технологічно цілісний комплекс, що складається з об'єктів інженерної

інфраструктури меліоративної системи, входить до складу меліоративної системи та забезпечує забір і доставку води з точки водовиділу або її відведення в точку водовиділу;

меліоративна система – технологічно цілісна інженерна інфраструктура, що включає меліоративні мережі, а також інші складові частини меліоративної системи (за наявності), взаємодія яких забезпечується шляхом управління водним, тепловим, повітряним і поживним режимом ґрунтів на меліорованих землях;

меліоративні заходи – роботи, спрямовані на поліпшення хімічних і фізичних властивостей ґрунтів, обводнення пасовищ, створення захисних лісових насаджень, проведення культуртехнічних робіт, поліпшення земель з несприятливими водним режимом та інженерно-геологічними умовами, проектування, будівництво (реконструкцію) та експлуатацію об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, у тому числі наукове, організаційне та виробничо-технічне забезпечення таких робіт;

меліорація земель – комплекс гідротехнічних, культуртехнічних, хімічних, агротехнічних, агролісотехнічних, інших меліоративних заходів, що здійснюються з метою регулювання водного, теплового, повітряного і поживного режиму ґрунтів, збереження і підвищення їх родючості та формування екологічно збалансованої раціональної структури угідь;

меліоровані землі – землі, на яких здійснено комплекс меліоративних заходів відповідно до проектної документації, затвердженої в установленому порядку;

моніторинг зрошуваних та осушуваних земель – комплекс заходів, спрямованих на збирання, оброблення, зберігання та передачу інформації про стан меліорованих земель і меліоративних систем, їх водний баланс, а також аналіз, оцінку та прогнозування можливого впливу меліоративних заходів на навколишнє природне середовище;

об'єкти інженерної інфраструктури меліоративної системи – насосні станції, колектори, водозабори, дамби та інші гідротехнічні споруди, канали на зрошувальних та осушувальних системах, трубопроводи, інші об'єкти та споруди, пов'язані із забором (подачею) води для потреб зрошення земель чи інших цілей та/або з наданням послуг з осушення земель, та/або із захистом земель від шкідливої дії води, які відповідно до проекту їх будівництва та/або паспорта меліоративної системи входять до її складу;

оператор об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності (далі – оператор), – юридична особа, яка забезпечує експлуатацію об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності;

складова частина меліоративної мережі – один або декілька технологічно пов'язаних об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи, що входять до складу відповідної меліоративної мережі;

складова частина меліоративної системи – меліоративна мережа (меліоративні мережі), канал державного значення, об'єкти інженерної інфраструктури меліоративної системи, розміщені в межах істотно змінених масивів поверхневих вод, інші об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем, що відповідно до проекту їх будівництва та/або паспорта меліоративної системи входять до її складу;

територія обслуговування меліоративної мережі (іншої складової частини меліоративної системи) – сукупність земельних ділянок (частин земельних ділянок), щодо яких меліоративною мережею (іншою складовою частиною меліоративної системи) забезпечується зрошення та/або доставка води для інших цілей, осушення, захист від шкідливої дії води;

територія обслуговування оператора об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності (далі – територія обслуговування оператора), – сукупність визначених за даними державного земельного кадастру територій обслуговування меліоративних мереж та інших складових частин меліоративної системи, що закріплені за оператором;

точка водовиділу – місце на каналі на зрошувальних і осушувальних системах, трубопроводі або іншому джерелі зрошення, з якого здійснюється забір води для її доставки водокористувачам у межах території обслуговування меліоративної мережі та/або в яке здійснюється скидання води, відведеної з території обслуговування меліоративної мережі.

Інші терміни вживаються в цьому Законі у таких значеннях:

терміни "канал державного значення", "канал на зрошувальних і осушувальних системах", "насосна станція", "організація водокористувачів" – у значеннях, наведених у Законі України "Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель";

термін "істотно змінений масив поверхневих вод" – у значенні, наведеному у Водному кодексі України";

"Стаття 9. Суб'єкти права власності на об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем

Право власності на об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем може належати державі, територіальним громадам сіл, селищ і міст, юридичним особам та громадянам з урахуванням обмежень, визначених законом.

Управління об'єктами інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, здійснюють Кабінет Міністрів України та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, через операторів, які утворюються та здійснюють свою діяльність відповідно до статей 24²–24⁵ цього Закону.

Право власності на об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем набувається і реалізується в порядку, визначеному законом.

Стаття 10. Виключне право державної власності на окремі об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем

Право власності на об'єкти інженерної інфраструктури каналів державного значення належить виключно державі.

Перелік каналів державного значення затверджує Кабінет Міністрів України.

Передача об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем у публічно-приватне партнерство, концесію здійснюється відповідно до законів України "Про публічно-приватне партнерство", "Про концесію" та не зумовлює перехід права власності на такі об'єкти до приватного партнера, концесіонера.

Стаття 11. Право власності на об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем

Об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем можуть перебувати у державній власності, комунальній (у тому числі у спільній власності територіальних громад сіл, селищ і міст) або приватній власності (крім об'єктів інженерної інфраструктури каналів державного значення) з урахуванням обмежень у використанні земельних ділянок, обтяжень речових прав на них, встановлених відповідно до закону.

Об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній, комунальній власності можуть бути передані в публічно-приватне партнерство, концесію у порядку, встановленому законами України "Про публічно-приватне партнерство", "Про концесію".

Насосні станції, інші об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній та комунальній власності, які є складовою частиною меліоративних систем, можуть бути об'єктом приватизації у разі відповідності всім таким умовам:

насосна станція, інші об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем не використовуються за цільовим призначенням, у тому числі для забору (доставки) або відведення води для потреб гідротехнічної меліорації земель, протягом не менше 10 років;

жодна організація водокористувачів не звернулася у визначеному законом порядку із заявою про отримання у власність таких об'єктів;

щодо таких об'єктів не було розпочато підготовку концептуальної записки щодо здійснення публічно-приватного партнерства або підготовку техніко-економічного обґрунтування здійснення публічно-приватного партнерства або прийнято рішення про здійснення публічно-приватного партнерства, концесії

відповідно до законів України "Про публічно-приватне партнерство", "Про концесію".

Одночасно з приватизацією зазначених об'єктів здійснюється приватизація технологічно пов'язаних із ними інших об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що є складовими частинами меліоративної системи (складовими частинами меліоративної мережі), до складу якої входять такі об'єкти.

Приватизація об'єктів, визначених частинами третьою і четвертою цієї статті, речові права на які відповідно до закону підлягають державній реєстрації, проте не були зареєстровані, здійснюється без попередньої реєстрації права власності держави чи територіальної громади на такі об'єкти";

2) статтю 12 виключити;

3) у статті 12¹:

частину другу викласти в такій редакції:

"Юридичні та фізичні особи вправі здійснювати будівництво об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, розміщувати такі об'єкти на належних їм на праві власності або на праві користування земельних ділянках та набувати право власності на відповідні об'єкти";

у частині третій слова "меліоративної мережі та водокористувачами" замінити словами "меліоративної мережі, водокористувачами, власниками (користувачами) земельних ділянок, що осушуються";

4) у статті 13:

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

"затвердження переліку каналів державного значення";

абзац сьомий виключити;

5) у частині четвертій статті 14:

абзац третій виключити;

абзац четвертий після слова "проведення" доповнити словом "гідротехнічної";

після абзацу шостого доповнити новим абзацом такого змісту:

"затвердження порядку розроблення паспорта меліоративної системи (складової частини меліоративної системи)".

У зв'язку з цим абзац сьомий вважати абзацом восьмим;

б) абзац десятий частини першої статті 15 викласти в такій редакції:

"забезпечення збереження та раціонального використання меліоративних систем і мереж, їх складових частин, а також державного майна підприємствами, організаціями та установами, що здійснюють будівництво (реконструкцію) та експлуатацію об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем";

7) статтю 16 викласти в такій редакції:

"Стаття 16. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель

До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, належить:

реалізація державної політики у сфері гідротехнічної меліорації земель, участь у розробленні і виконанні державних цільових програм щодо гідротехнічної меліорації земель;

розроблення пропозицій до проекту переліку каналів державного значення;

реалізація єдиної науково-технічної політики у сфері гідротехнічної меліорації земель, організація робіт, спрямованих на впровадження у проектування, будівництво (реконструкцію) та експлуатацію державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, що забезпечують гідротехнічну меліорацію земель, меліоративних систем, що перебувають у державній власності, та окремих об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, а також досягнень науки і техніки, новітніх технологій і передового досвіду;

координація та забезпечення діяльності підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління, з питань гідротехнічної меліорації земель;

участь у формуванні та розміщенні державного замовлення на проектування, будівництво (реконструкцію) державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, що забезпечують гідротехнічну меліорацію земель, меліоративних систем, окремих об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем та захисних споруд, фінансування яких здійснюється за рахунок коштів державного бюджету;

проведення паспортизації меліоративної системи (складової частини меліоративної системи), що перебуває у державній власності;

затвердження правил експлуатації меліоративної системи (складової частини меліоративної системи), що перебуває у державній власності;

розроблення спільно з іншими центральними органами виконавчої влади нормативно-правових і методичних документів з питань гідротехнічної меліорації земель;

забезпечення проведення робіт із запобігання пошкодженню та аваріям на об'єктах інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, а також з ліквідації наслідків таких аварій;

виконання функцій розпорядника коштів державного бюджету, що виділяються для проведення гідротехнічної меліорації земель;

участь у реалізації інвестиційної політики у сфері гідротехнічної меліорації земель;

здійснення моніторингу технічного стану об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності;

організація виконання науково-дослідних та проектно-конструкторських робіт з проблем меліорації земель;

здійснення міжнародного співробітництва у сфері гідротехнічної меліорації земель;

забезпечення з урахуванням галузевих особливостей проектування, будівництва (реконструкції) державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, що забезпечують гідротехнічну меліорацію земель, об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності;

забезпечення експлуатації державних водогосподарських об'єктів комплексного призначення, що забезпечують гідротехнічну меліорацію земель, об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем (крім об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, переданих організаціям водокористувачів та/або закріплених за операторами), захисних споруд, а також забезпечення проведення планово-запобіжних ремонтів на зазначених об'єктах;

розроблення довгострокових прогнозів і пропозицій щодо основних напрямів розвитку гідротехнічної меліорації земель;

здійснення інших повноважень у сфері гідротехнічної меліорації земель, визначених законом";

8) абзац шостий пункту "а" та пункт "б" частини другої статті 18 виключити;

9) частину четверту статті 19 виключити;

10) у статті 20:

у назві слова "окремих об'єктів інженерної інфраструктури" замінити словами "об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем";

у частині першій:

в абзаці першому слова "меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури" замінити словами "об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем";

абзац другий викласти в такій редакції:

"центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, а також утворені ним підприємства,

установи та організації – щодо робіт, які здійснюються відповідно до державних цільових програм щодо меліорації земель”;

після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

"оператори – щодо робіт, які здійснюються на закріплених за ними об'єктах інженерної інфраструктури меліоративних систем та на об'єктах інженерної інфраструктури меліоративних систем, будівництво яких здійснюється відповідно до інвестиційних програм таких операторів".

У зв'язку з цим абзаци четвертий і п'ятий вважати відповідно абзацами п'ятим і шостим;

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

"юридичні та фізичні особи – щодо робіт, які здійснюються на об'єктах інженерної інфраструктури меліоративних систем, що належать (належатимуть після завершення будівництва) таким особам на праві власності чи іншому речовому праві, фінансування яких здійснюється за рахунок коштів таких осіб”;

11) у статті 22:

у назві і частині першій слова "окремих об'єктів інженерної інфраструктури" замінити словами "об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем”;

частини третю – п'яту виключити;

частину сьому викласти в такій редакції:

"Трубопроводи меліоративних систем, розташовані в межах сільськогосподарських угідь, не належать до об'єктів будівництва”;

доповнити новою частиною такого змісту:

"У разі якщо для нового будівництва, капітального ремонту, реконструкції, реставрації об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній або комунальній власності, які відповідно до закону можуть бути передані організаціям водокористувачів у разі їх утворення, підприємства, установи та організації, що здійснюють (здійснюватимуть) експлуатацію таких активів, планують залучити кредитні (позикові) кошти, повернення яких здійснюватиметься за рахунок доходів позичальника, отриманих від надання послуг із забору (доставки) та/або відведення води для потреб гідротехнічної меліорації земельних ділянок, а також у разі укладення енергосервісних договорів щодо таких об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній або комунальній власності як об'єкти енергосервісу, потенційний позичальник (потенційний замовник послуг енергосервісу) до укладення договору про надання кредиту (позики) та/або енергосервісного договору зобов'язаний попередньо погодити умови таких договорів із власниками земельних ділянок або їх користувачами (у разі якщо відповідна земельна ділянка передана у користування на умовах оренди, суборенди, емфітевзису, постійного користування), у власності (користуванні)

яких сукупно перебуває більше половини земельних ділянок, гідротехнічна меліорація яких забезпечується (забезпечуватиметься) відповідними об'єктами інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній або комунальній власності. Згода з умовами договору про надання кредиту (позики), енергосервісного договору оформлюється у письмовій формі як заява кожного такого власника (користувача) земельної ділянки та/або протоколом зборів зазначених осіб. Недотримання вимоги щодо попереднього погодження умов договору про надання кредиту (позики) та/або умов енергосервісного договору позбавляє права на отримання від організації водокористувачів компенсації витрат на погашення та обслуговування такого кредиту (позики) та/або на укладення договору про заміну замовника енергосервісу за укладеним енергосервісним договором на організацію водокористувачів у випадках та порядку, визначених частиною сімнадцятою статті 21 Закону України "Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель";

12) статтю 24 викласти в такій редакції:

"Стаття 24. Експлуатація об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем

Експлуатація об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем повинна забезпечувати оптимальний водний та повітряний режим ґрунтів, створення умов для високоефективного та екологічно безпечного використання меліорованих земель.

Експлуатація об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи, що перебуває у державній власності, забезпечується відповідно до правил експлуатації меліоративної системи та її складових частин, затверджених центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель. Замовниками розроблення таких правил експлуатації є балансоутримувачі зазначених об'єктів.

Виконання в зоні розміщення та функціонування об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, а також на прилеглий до них території будь-яких робіт, що можуть вплинути на технічний стан і режим експлуатації таких об'єктів, допускається лише після врахування у проекті виконання відповідних робіт технічних умов, визначених балансоутримувачем зазначених об'єктів.

Об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, можуть використовуватися для потреб, не пов'язаних з гідротехнічною меліорацією земель, виключно на підставі проектів реконструкції, технічного переоснащення та вдосконалення зазначених об'єктів, розроблених і затверджених у встановленому законодавством порядку.

Експлуатація об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності та не передані організаціям водокористувачів, здійснюється операторами, які утворюються та здійснюють свою діяльність відповідно до статей 24²–24⁵ цього Закону, а також може здійснюватися приватним партнером, концесіонером у разі передачі таких об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем у публічно-приватне партнерство, концесію на умовах, визначених договором публічно-приватного партнерства, концесійним договором.

Експлуатація об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, які перебувають у комунальній власності, здійснюється власниками таких систем або спеціально утвореними ними підприємствами, установами та організаціями.

Експлуатація меліоративних мереж та об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у приватній власності, у тому числі у власності організацій водокористувачів, здійснюється їх власниками або орендарями. Меліоративні мережі та об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у власності організацій водокористувачів, не підлягають передачі в оренду.

Оператор зобов'язаний надавати послуги із забору (доставки) та/або відведення води організаціям водокористувачів та особам, які є власниками меліоративних мереж та окремих об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, на тих самих умовах, на яких він надає аналогічні послуги іншим особам, у тому числі, але не виключно, щодо застосування єдиного принципу (методики) розрахунку відповідного тарифу (ціни) за надання таких послуг та виконання технічних умов.

Оператор зобов'язаний надавати послуги із забору (доставки) та/або відведення води для потреб гідротехнічної меліорації земель та для задоволення інших потреб водокористувачів у водних ресурсах, не пов'язаних з гідротехнічною меліорацією земель, за наявності відповідної технічної можливості та водних ресурсів усім власникам (користувачам) земельних ділянок, включених до території обслуговування меліоративної мережі (іншої складової частини меліоративної системи), експлуатацію якої здійснює, а також іншим водокористувачам на тих самих умовах, на яких він надає аналогічні послуги іншим особам, у тому числі, але не виключно, щодо застосування єдиного принципу (методики) розрахунку відповідного тарифу (ціни) за надання таких послуг та виконання технічних умов";

13) у статті 24¹:

частину першу виключити;

у частині другій слова і цифри "погоджені з власниками та користувачами земельних ділянок до початку будівництва меліоративної мережі відповідно до статті 22 цього Закону" виключити;

частину третю виключити;

частину п'яту викласти в такій редакції:

"У разі зміни власника меліоративної мережі приватної форми власності новий власник стає правонаступником щодо прав та обов'язків, визначених умовами договорів, укладених попереднім власником з водокористувачами та особами, яким надаються послуги з відведення води";

14) доповнити статтями 24²–24⁵ такого змісту:

"Стаття 24². Порядок утворення та статус оператора об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності

Оператор утворюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, для управління, експлуатації, обслуговування, відновлення, будівництва об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, з метою надання послуг із забору (доставки) води та/або відведення води чи захисту земель від шкідливої дії води в межах території обслуговування оператора. Оператор утворюється як державне некомерційне товариство у встановленому законом порядку з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Для експлуатації об'єктів інженерної інфраструктури одного каналу державного значення утворюється лише один оператор. Оператори для експлуатації меліоративних систем, до складу яких не входять канали державного значення, інших складових частин меліоративної системи, складових частин меліоративних мереж, які перебувають у державній власності та не передані організаціям водокористувачів, утворюються з дотриманням принципу економічної ефективності експлуатації таких об'єктів, що передбачає закріплення за одним оператором кількох таких об'єктів, якщо здійснення експлуатації зазначених об'єктів одним оператором є економічно вигіднішим, ніж закріплення зазначених об'єктів за різними операторами.

Оператор може утворюватися шляхом реорганізації державної організації, установи та/або виділу з такої організації, установи.

Примірний статут оператора затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики.

Стаття 24³. Майно, що закріплюється за оператором об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності

За оператором закріплюється таке майно:

об'єкти інженерної інфраструктури меліоративної системи, що входять до складу одного каналу державного значення. Рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної

меліорації земель, про закріплення за оператором об'єктів інженерної інфраструктури каналу державного значення погоджує Кабінет Міністрів України;

меліоративні системи, до складу яких не входять канали державного значення, меліоративні мережі, інші складові частини меліоративної системи, складові частини меліоративних мереж, що перебувають у державній власності та не передані організаціям водокористувачів. За оператором закріплюються всі технологічно пов'язані об'єкти інженерної інфраструктури меліоративної системи, що входять до складу відповідної меліоративної мережі, іншої складової частини меліоративної системи або складової частини меліоративної мережі, які закріплюються за оператором;

інше майно за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель.

Майно закріплюється за оператором на праві узуфрукта.

Оператор не має права відчужувати, передавати в користування, оренду, лізинг, управління, заставу, безоплатне користування закріплені за ним об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, змінювати їх цільове (господарське) призначення та вчиняти щодо них інші правочини, наслідком яких може бути їх відчуження. На такі об'єкти не може бути звернено стягнення, накладено арешт за рішенням суду.

Використання та розпорядження іншим майном, закріпленим за оператором, а також майном, набутим таким оператором під час провадження господарської діяльності, здійснюються відповідно до закону.

Закріплені за оператором меліоративні мережі (складові частини меліоративних мереж) передаються організації водокористувачів у порядку, визначеному Законом України "Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель".

У разі припинення організації водокористувачів та відсутності згоди іншої організації водокористувачів на отримання майна організації, що ліквідується, майно такої організації за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, закріплюється за оператором.

Стаття 24⁴. Особливості управління оператором об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності

Органами управління оператора є наглядова рада, утворення якої є обов'язковим відповідно до частини другої цієї статті, та керівник оператора.

Наглядова рада оператора (далі – наглядова рада) утворюється в році, наступному за роком, у якому, за даними фінансової звітності оператора, більше 50 відсотків доходів такого оператора становлять доходи від надання послуг

із забору (доставки) води та/або відведення води, та/або захисту земель від шкідливої дії води.

Кількісний склад наглядової ради визначається статутом оператора, має становити непарну кількість осіб та не може бути меншим ніж сім осіб та більшим ніж одинадцять осіб.

До складу наглядової ради входять:

одна особа, яка представляє інтереси держави та призначається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель (далі – представник держави);

представники водокористувачів та інших осіб, яким оператор надає послуги із забору (доставки) води, відведення води, захисту земель від шкідливої дії води (далі – представники замовників послуг оператора), у кількості не менше двох третин кількісного складу наглядової ради;

незалежні члени, які обираються на конкурсних засадах конкурсною комісією, що утворюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, більшість членів якої мають становити представники замовників послуг оператора. Обрання представників замовників послуг оператора до складу членів конкурсної комісії здійснюється в порядку, визначеному частинами шостою – дев'ятою цієї статті.

Порядок призначення представника держави, обрання представників замовників послуг оператора та незалежних членів до складу наглядової ради визначає Кабінет Міністрів України з урахуванням особливостей, визначених цією статтею.

Представники замовників послуг оператора обираються до складу наглядової ради на загальних зборах замовників послуг оператора з числа запропонованих ними кандидатур. Кількість голосів, що належать замовникам послуг оператора, розраховується за такими правилами:

1) загальна кількість голосів замовників послуг оператора розподіляється між ними пропорційно площі земельних ділянок, що належать кожному замовнику та включені до території обслуговування оператора, до загальної площі земельних ділянок, що належать усім таким замовникам послуг оператора та включені до території обслуговування оператора;

2) у разі якщо замовниками послуг оператора є водокористувачі, які отримують від оператора воду для інших потреб, не пов'язаних з гідротехнічною меліорацією земель:

для таких замовників послуг умовна площа земельних ділянок визначається шляхом ділення ліміту забору води з об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, закріплених за оператором, що визначений у дозволі на спеціальне водокористування такого водокористувача, на середню норму споживання води для потреб зрошення. Середня норма

споживання води для потреб зрошення визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики;

умовна площа земельних ділянок, розрахована відповідно до абзацу другого цього пункту, додається до території обслуговування оператора;

кількість голосів, що належать такому замовнику послуг, визначається пропорційно умовній площі земельних ділянок до загальної площі земельних ділянок, що належать усім замовникам послуг оператора та включені до території обслуговування оператора, з урахуванням умовної площі земельних ділянок таких замовників.

У разі якщо для таких замовників послуг оператора, які є органами місцевого самоврядування, з урахуванням суб'єктів господарювання, що здійснюють експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, що отримують від оператора воду та належать до сфери управління відповідних органів місцевого самоврядування, а також для водокористувачів, які отримують від оператора воду для інших потреб, не пов'язаних з гідротехнічною меліорацією земель, кількості голосів, розрахованої за правилами, визначеними частиною шостою цієї статті, недостатньо для обрання до складу наглядової ради щонайменше одного представника від відповідної групи замовників послуг оператора (для зазначених замовників послуг оператора відповідна кількість голосів визначається сукупно в межах кожної із зазначених груп таких замовників за їх загальною кількістю, а не окремо для кожного такого замовника послуг оператора):

1) органи місцевого самоврядування, які є замовниками послуг оператора та/або здійснюють функції з управління суб'єктами господарювання, що здійснюють експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, обирають до складу наглядової ради одного представника більшістю голосів осіб, присутніх на загальних зборах замовників послуг оператора (кількість голосів, що належать кожному органу місцевого самоврядування на таких зборах, визначається за правилами, встановленими частиною шостою цієї статті);

2) усі водокористувачі, які отримують від оператора воду для інших потреб, не пов'язаних з гідротехнічною меліорацією земель (крім суб'єктів господарювання, що здійснюють експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання та належать до сфери управління відповідних органів місцевого самоврядування), обирають до складу наглядової ради одного представника більшістю голосів водокористувачів, присутніх на загальних зборах замовників послуг оператора (кількість голосів, що належать кожному водокористувачу на таких зборах, визначається за правилами, встановленими частиною шостою цієї статті);

3) голоси, які належать замовникам послуг оператора, зазначеним у цій частині, не враховуються під час проведення загальних зборів замовників послуг оператора, передбачених абзацом першим частини шостої цієї статті.

Кандидати, які набрали найбільшу кількість голосів, вважаються обраними до складу наглядової ради як представники замовників послуг оператора.

За рішенням замовників послуг оператора, які є членами організації водокористувачів, на загальних зборах замовників послуг оператора, зазначених у частині шостій цієї статті, їхні інтереси може представляти уповноважена особа, яка діє від імені такої організації водокористувачів. У такому разі замовники послуг оператора не мають права брати участь у загальних зборах та голосувати за кандидатів до складу наглядової ради, а загальна кількість їхніх голосів може бути розподілена уповноваженою особою організації водокористувачів між кількома кандидатами.

Представник держави, представники замовників послуг оператора та незалежні члени, обрані до складу наглядової ради відповідно до вимог цієї статті, призначаються як члени наглядової ради центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, зобов'язаний прийняти рішення про призначення до складу наглядової ради незалежних членів та представників замовників послуг оператора не пізніше 10 робочих днів з дня отримання від конкурсної комісії рішення про обрання незалежних членів та подання замовників послуг оператора стосовно осіб, обраних до складу наглядової ради, крім випадків виявлення таким органом влади порушення процедури обрання кандидатів до складу наглядової ради, встановленої цим Законом.

Строк повноважень члена наглядової ради становить три роки. Члени наглядової ради під час виконання своїх обов'язків зобов'язані діяти виключно в інтересах оператора для досягнення мети його діяльності, визначеної статутом такого оператора.

Члени наглядової ради працюють на умовах цивільно-правового договору, що визначає порядок здійснення ними повноважень, права, обов'язки, відповідальність сторін, порядок і умови оплати праці та компенсації витрат, пов'язаних з виконанням функцій члена наглядової ради, страхування відповідальності члена наглядової ради, підстави для дострокового припинення договору, порядок та наслідки його розірвання. Члени наглядової ради мають право на оплату їхньої діяльності та компенсацію витрат, пов'язаних з виконанням ними їхніх функцій за рахунок оператора.

Наглядову раду очолює голова, який обирається з числа її членів простою більшістю голосів від загального складу наглядової ради. Голова наглядової ради може бути переобраний у будь-який час за рішенням більшості членів від загального складу наглядової ради.

Кожний член наглядової ради, включно з головою наглядової ради, має один голос. У разі прийняття наглядовою радою рішення про укладення оператором правочину, щодо вчинення якого є заінтересованість одного або більше членів наглядової ради, такі члени наглядової ради не мають права голосу

та не можуть будь-яким іншим чином брати участь у розгляді наглядовою радою такого питання.

Рішення наглядової ради ухвалюються простою більшістю голосів від її загального складу. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови наглядової ради. Керівник оператора повинен бути присутнім на засіданнях наглядової ради без права голосу, у разі якщо його присутність на такому засіданні визнана наглядовою радою необхідною.

Статут оператора, положення про наглядову раду може передбачати можливість проведення засідання наглядової ради в режимі теле-, відеоконференції чи із застосуванням інших засобів електронних комунікацій, за умови що кожний із членів наглядової ради може одночасно з усіма іншими учасниками брати участь в обговоренні та голосуванні з питань, внесених на розгляд наглядової ради, та/або може передбачати порядок прийняття наглядовою радою рішення шляхом проведення заочного голосування (опитування).

До виключної компетенції наглядової ради належить:

- 1) обрання, звільнення керівника оператора, контроль за його діяльністю;
- 2) затвердження за поданням керівника оператора інвестиційної програми оператора;
- 3) затвердження за поданням керівника оператора тарифу на послуги оператора із забору (доставки) води, відведення води, захисту земель від шкідливої дії води;
- 4) прийняття рішень щодо залучення кредитних (позикових) коштів;
- 5) надання згоди на вчинення значних та інших правочинів у випадках, визначених законом та статутом оператора;
- 6) виконання інших повноважень, віднесених відповідно до закону до виключної компетенції наглядової ради.

Питання, що належать до виключної компетенції наглядової ради оператора, не можуть вирішуватися центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, та керівником такого оператора.

Керівник оператора обирається наглядовою радою і є підзвітним наглядовій раді.

Стаття 24⁵. Особливості здійснення господарської діяльності оператором об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності

Оператор надає послуги із забору (доставки) води для потреб гідротехнічної меліорації земельних ділянок, задоволення інших потреб водокористувачів у водних ресурсах, не пов'язаних з гідротехнічною

меліорацією земель, та/або з відведення води, а також послуги із захисту земель від шкідливої дії води (далі у цій статті – послуги оператора), виконує інші роботи (надає інші послуги), необхідні для забезпечення надання оператором таких послуг.

Оператор надає послуги оператора на підставі таких договорів:

1) про надання послуг із забору (доставки) води – договору на водопостачання, що укладається з:

організаціями водокористувачів для забезпечення потреб гідротехнічної меліорації земельних ділянок, включених до території обслуговування таких організацій, задоволення інших потреб у водних ресурсах водокористувачів, які використовують воду, що доставляється меліоративною мережею організації водокористувачів;

водокористувачами для забезпечення потреб гідротехнічної меліорації земельних ділянок (у разі якщо організація водокористувачів не створена або земельні ділянки таких водокористувачів не включені до території обслуговування організації водокористувачів);

іншими водокористувачами для задоволення їхніх потреб у водних ресурсах, не пов'язаних з гідротехнічною меліорацією земель;

2) про надання послуг з відведення води, захисту земель від шкідливої дії води – договору, що укладається з:

виконавчим комітетом відповідної місцевої ради – про надання послуг з відведення води та/або захисту від шкідливої дії води земельних ділянок, розташованих у межах населеного пункту, визначених згідно з даними Державного земельного кадастру;

організаціями водокористувачів та/або особами, що є власниками (для земель державної та комунальної власності – з органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, що відповідно до закону розпоряджаються такими землями) або користувачами земельних ділянок (у разі передачі відповідної земельної ділянки у користування на умовах оренди, емфітевзису, постійного користування), відведення води з яких та/або захист від шкідливої дії води яких здійснюється оператором, – про надання послуг з відведення води та/або захисту від шкідливої дії води земельних ділянок, розташованих за межами населених пунктів.

Типові договори про надання оператором послуг із забору (доставки) води, з відведення води, захисту земель від шкідливої дії води затверджує Кабінет Міністрів України.

У разі звернення осіб, визначених частиною другою цієї статті, з пропозицією щодо укладення договору про надання послуг оператор зобов'язаний укласти такий договір, за умови наявності у нього технічної можливості для надання відповідних послуг. У разі відсутності достатнього обсягу води оператор має право відмовити в укладенні договору про надання

послуг із забору (доставки) води протягом звітнього календарного року особі, яка звернулася з пропозицією щодо укладення такого договору після початку звітнього календарного року. Укладення договору про надання послуг оператора в частині відведення води та/або захисту земель від шкідливої дії води є обов'язковим для осіб, визначених пунктом 2 частини другої цієї статті.

Оператор припиняє надання послуг з використання об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи, переданих організації водокористувачів, у день, визначений актом приймання-передачі у власність організації водокористувачів таких об'єктів як день, з якого організація водокористувачів є відповідальною за надання послуг із забору (доставки) води та/або з відведення води особам, земельні ділянки яких включені до території її обслуговування.

Оператор не має права надавати послуги із забору (доставки) води для забезпечення потреб водокористувача, який не має дозволу на спеціальне водокористування, якщо необхідність отримання такого дозволу передбачена законом. Оператор веде облік води, що доставляється на виконання укладених договорів про надання послуг із забору (доставки) води.

Обсяг води, забір (доставка) якої здійснюється оператором за договором, укладеним з організацією водокористувачів, не може перевищувати суми лімітів забору води, визначених дозволами на спеціальне водокористування водокористувачів, забезпечення водою яких здійснює такий оператор, та/або обсягу води, забір та/або використання якого відповідно до закону може здійснюватися без дозволу на спеціальне водокористування. Обсяг води, забір (доставку) якої здійснює оператор за договором, укладеним безпосередньо з водокористувачем, не може перевищувати ліміт забору води, визначений дозволом на спеціальне водокористування такого водокористувача.

У разі зменшення ліміту забору води або відмови у видачі водокористувачу дозволу на спеціальне водокористування організація водокористувачів або водокористувач, який уклав договір з оператором, зобов'язані повідомити про це оператору протягом п'яти днів з дня, коли організації водокористувачів або такому водокористувачу стало відомо про зменшення ліміту забору води або про відмову у видачі дозволу на спеціальне водокористування.

Оператор не має права відмовити в наданні послуг оператора в межах наявного обсягу води у джерелі зрошення та обсягу води, визначеного у дозволі (дозволах) на спеціальне водокористування, виданому (виданих) водокористувачу (водокористувачам), забір (доставку) води яким здійснює оператор, крім випадку наявності заборгованості за укладеним з оператором договором у розмірі, визначеному таким договором, та з інших підстав, визначених законом та/або відповідним договором.

У разі неможливості внаслідок відсутності достатнього обсягу води, дефіциту потужності з постачання води, виникнення аварійної ситуації чи з інших незалежних від оператора обставин у повному обсязі задовольнити потребу у воді всіх осіб, з якими оператор уклав відповідні договори, у першу чергу він задовольняє потреби у воді, що використовується для централізованого

питного водопостачання, а постачання наявного обсягу води іншим водокористувачам здійснює пропорційно лімітам забору води, визначеним дозволами на спеціальне водокористування таких осіб (для організації водокористувачів – пропорційно сукупному обсягу лімітів забору води, визначених дозволами на спеціальне водокористування водокористувачів, постачання води яким забезпечує така організація), до сукупного обсягу лімітів забору води всіх водокористувачів, для забезпечення потреб яких оператор здійснює подачу води.

Особа не звільняється від обов'язку оплати фактично наданих їй послуг за відсутності договору про надання послуг оператора, укладеного між такою особою та оператором. У такому разі оплата фактично наданих послуг оператора здійснюється за тарифом, встановленим оператором.

Оператор має право припинити надання послуг оператора за укладеним договором у разі наявності заборгованості іншої сторони договору понад строк та у сумі, що зазначені в такому договорі.

Оператор надає послуги оператора за договірним двоставковим тарифом (ціною), що розраховується відповідно до методики формування тарифу (ціни) на послуги оператора, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики. Тариф (ціна) на послуги оператора затверджується керівником оператора або рішенням наглядової ради, якщо в такому операторі утворена наглядова рада відповідно до цього Закону.

Методика формування тарифу (ціни) на послуги оператора має передбачати, що тариф (ціна) на послуги оператора включає:

1) плату (ціну) за потужність, що компенсує умовно-постійні витрати оператора на надання послуг оператора, до яких відносяться витрати на:

експлуатацію об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, закріплених за оператором (витрати на технічне обслуговування, поточний та капітальний ремонт, реконструкцію, реставрацію та нове будівництво об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем та/або витрати на відшкодування та обслуговування кредитів (позик), інших інвестиційних ресурсів, залучених для фінансування таких заходів);

утримання оператора, що включають, у тому числі, але не виключно, витрати на оплату праці працівників оператора;

інші постійні витрати оператора, які не належать до витрат, передбачених пунктом 2 цієї частини;

2) ціну забору (доставки) та/або відведення води, що компенсує умовно-змінні витрати оператора на надання послуг, до яких належать витрати на придбання електричної енергії, необхідної для забору (доставки) води та/або відведення води, а також інші витрати, розмір яких залежить від обсягу води, доставленої конкретному водокористувачу та/або обсягу відведеної води.

Порядок оплати ціни за потужність та ціни забору (доставки) та/або відведення води визначається методикою формування тарифу (ціни) на послуги оператора та договорами, укладеними замовниками з оператором відповідно до такої методики. Методика формування тарифу (ціни) на послуги оператора має передбачати, що розподіл між замовниками послуг оператора умовно-постійних витрат на надання послуг оператора здійснюється за такими самими правилами, за якими відповідно до частин шостої і сьомої статті 24⁴ цього Закону здійснюється обрахунок кількості голосів, що належать замовникам послуг оператора, для обрання представників замовників послуг оператора до складу членів наглядової ради.

Оператор, який надає одночасно послуги із забору (доставки) води, відведення води та/або захисту земель від шкідливої дії води, веде окремий облік витрат за кожним відповідним видом діяльності";

15) частину шостої статті 25 викласти в такій редакції:

"Власники, користувачі (орендарі) земельних ділянок, на яких розташовані об'єкти інженерної інфраструктури меліоративної системи, не повинні чинити перешкод в експлуатації таких об'єктів і зобов'язані забезпечувати доступ до них уповноважених представників суб'єктів господарювання, що здійснюють експлуатацію таких об'єктів";

16) статтю 26 виключити;

17) статтю 27 викласти в такій редакції:

"Стаття 27. Контроль за дотриманням правил експлуатації об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності

Контроль за дотриманням правил експлуатації об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель";

18) у тексті статті 28 слово "окремих" виключити, а слова "місцевих бюджетів, крім" замінити словами "місцевих бюджетів, операторів, крім";

19) статтю 29 викласти в такій редакції:

"Стаття 29. Витрати на меліорацію земель, що фінансуються з державного та місцевих бюджетів

За рахунок коштів державного бюджету здійснюється фінансування витрат на проектування, будівництво (реконструкцію), капітальний ремонт, експлуатацію та паспортизацію об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, у тому числі на наукове, організаційне і виробничо-технічне забезпечення виконання таких

робіт, зокрема шляхом фінансової підтримки операторів до переходу їх на самофінансування.

За рахунок коштів місцевого бюджету здійснюється фінансування витрат на експлуатацію об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у комунальній власності, у тому числі на утримання підприємств, установ та організацій, які забезпечують виконання або безпосередньо виконують роботи з експлуатації таких об'єктів, а також витрат на оплату електричної енергії, спожитої для забору (доставки) води сільськогосподарським підприємствам.

Дія цієї статті не поширюється на фінансування витрат (повне або часткове) на створення та/або будівництво (нове будівництво, реконструкцію, реставрацію, капітальний ремонт, технічне переоснащення), технічне обслуговування, експлуатацію об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, переданих у публічно-приватне партнерство, концесію відповідно до закону та умов договору публічно-приватного партнерства, концесійного договору";

20) у частині четвертій статті 31 слова "Підприємства, установи і організації, що" замінити словами "Підприємства, установи і організації, оператори об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, організації водокористувачів, що";

21) у частині першій статті 33:

в абзаці п'ятому слова "правил або установленого режиму експлуатації меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури, що призвело" замінити словами "установлених правил експлуатації складових частин меліоративних систем, що перебувають у державній власності, що призвело";

абзац восьмий виключити.

6. Пункт 4⁴ розділу X "Прикінцеві положення" Закону України "Про захист економічної конкуренції" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 12, ст. 64; 2021 р., № 46, ст. 378) доповнити словами "а також до процедури реорганізації державних організацій, установ у державні некомерційні товариства, що здійснюється відповідно до Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління об'єктами інженерної інфраструктури меліоративних систем".

7. У Законі України "Про землеустрій" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 36, ст. 282 із наступними змінами):

1) у статті 1:

в абзаці сьомому частини першої слово "внутрішньогосподарські" виключити;

частину другу викласти в такій редакції:

"Інші терміни вживаються в цьому Законі у таких значеннях:

терміни "функціональна зона території", "комплексний план просторового розвитку території територіальної громади", "містобудівна документація", "генеральний план населеного пункту", "детальний план території" – у значеннях, наведених у Законі України "Про регулювання містобудівної діяльності";

терміни "меліоративна система", "складова частина меліоративної системи", "меліоративна мережа", "складова частина меліоративної мережі", "територія обслуговування меліоративної мережі (іншої складової частини меліоративної системи)" – у значеннях, наведених у Законі України "Про меліорацію земель";

2) абзац п'ятий частини першої статті 5 викласти в такій редакції:

"меліоративні системи, меліоративні мережі та інші складові частини меліоративних систем, складові частини меліоративних мереж";

3) частину третю статті 20 доповнити реченням такого змісту: "У разі якщо об'єктом землеустрою є меліоративні системи, меліоративні мережі та інші складові частини меліоративних систем, складові частини меліоративних мереж, юридичні особи, що здійснюють експлуатацію зазначених об'єктів, зобов'язані забезпечити доступ розробників документації із землеустрою до таких об'єктів";

4) частину п'яту статті 45 доповнити пунктом "й" такого змісту:

"й) відомості Державного земельного кадастру про меліоративну систему, меліоративну мережу та інші складові частини меліоративної системи, складові частини меліоративної мережі";

5) у статті 57:

у частині другій:

в абзаці першому слова "(у разі якщо об'єктом інвентаризації земель є виключно меліоративна мережа та/або складові частини меліоративної мережі)" замінити словами "(у разі якщо об'єктом інвентаризації земель є виключно меліоративна система та/або складові частини меліоративної системи, та/або меліоративна мережа, та/або складові частини меліоративної мережі)";

пункт "б" викласти в такій редакції:

"б) договір між розробником документації із землеустрою та органами, що здійснюють управління відповідними меліоративними системами, меліоративними мережами та іншими складовими частинами меліоративних систем, складовими частинами меліоративних мереж, що перебувають у державній або комунальній власності (до утворення організації водокористувачів)";

пункт "д" частини третьої викласти в такій редакції:

"д) відомості про меліоративну систему, меліоративну мережу та інші складові частини меліоративної системи, складові частини меліоративної мережі, у тому числі надані центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, та/або замовником такої документації, а також про земельні ділянки, на яких вони розміщені, та земельні ділянки і масиви земель сільськогосподарського призначення, включені до території обслуговування меліоративної мережі (іншої складової частини меліоративної системи) станом на час розроблення документації (якщо документація розробляється з метою внесення до Державного земельного кадастру відомостей про меліоративну систему, меліоративну мережу та інші складові частини меліоративної системи, складові частини меліоративної мережі)".

8. У статті 9⁷ Закону України "Про управління об'єктами державної власності" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 46, ст. 456 із наступними змінами):

у частині першій слова "у сфері охорони здоров'я, соціальної та/або гуманітарній сферах" замінити словами "у сфері охорони здоров'я, соціальної та/або гуманітарній сферах, в інших сферах, визначених законом";

доповнити частиною дванадцятою такого змісту:

"12. Особливості утворення, формування складу, організації та забезпечення діяльності наглядових рад операторів об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, які утворюються у формі державного некомерційного товариства, визначаються Законом України "Про меліорацію земель".

9. В абзаці другому частини першої статті 4 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 34, ст. 343 із наступними змінами) слова "внутрішньогосподарських меліоративних систем" замінити словами "меліоративних систем, що розміщуються в межах сільськогосподарських угідь".

10. У частині першій статті 21 Закону України "Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 2–3, ст. 3):

пункти 2, 4, 5 виключити;

у пункті 10 слова "і каналів" виключити;

пункт 11 виключити.

11. У Законі України "Про Державний земельний кадастр" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 8, ст. 61 із наступними змінами):

1) у статті 1:

в абзаці другому частини першої слова "меліоративні мережі та складові частини меліоративних мереж" замінити словами "меліоративні системи, меліоративні мережі та інші складові частини меліоративної системи, складові частини меліоративних мереж";

частину другу доповнити новим абзацом такого змісту:

"Терміни "меліоративна система", "складова частина меліоративної системи", "меліоративна мережа", "складова частина меліоративної мережі", "територія обслуговування меліоративної мережі (іншої складової частини меліоративної системи)" вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України "Про меліорацію земель";

2) в абзаці шостому частини другої статті 7 слова "меліоративних мереж, складових частин меліоративних мереж" замінити словами "меліоративних систем, меліоративних мереж та інших складових частин меліоративних систем, складових частин меліоративних мереж";

3) у частині першій статті 10:

абзац п'ятий викласти в такій редакції:

"меліоративні системи, меліоративні мережі та інші складові частини меліоративних систем, складові частини меліоративних мереж";

абзац шостий виключити;

4) статтю 14¹ викласти в такій редакції:

"Стаття 14¹. Склад відомостей Державного земельного кадастру про меліоративну систему, меліоративну мережу та інші складові частини меліоративної системи, складову частину меліоративної мережі

1. До Державного земельного кадастру вносяться такі відомості про меліоративну систему:

назва, код (номер) меліоративної системи;

місце розташування меліоративної системи;

контури меліоративної системи;

назви, коди (номери) меліоративних мереж та інших складових частин меліоративної системи;

координати та міри ліній поворотних точок вісей лінійних споруд та меж земельних ділянок під будівлями та спорудами, що є складовими частинами меліоративної системи;

інформація про земельні ділянки, на яких розташована меліоративна система та її складові частини;

інформація про документи, на підставі яких встановлено відомості про меліоративну систему.

2. До Державного земельного кадастру вносяться такі відомості про меліоративну мережу та інші складові частини меліоративної системи:

назва, код (номер) меліоративної мережі, іншої складової частини меліоративної системи;

місце розташування меліоративної мережі, іншої складової частини меліоративної системи;

контури меліоративної мережі, іншої складової частини меліоративної системи;

координати точки (точок) водовиділу (для меліоративної мережі);

коди (номери) складових частин меліоративної мережі;

координати та міри ліній поворотних точок вісей лінійних споруд та меж земельних ділянок під будівлями та спорудами, що є складовими частинами меліоративної мережі або іншої складової частини меліоративної системи;

інформація про земельні ділянки (частини земельних ділянок) та масиви земель сільськогосподарського призначення, включені до території обслуговування меліоративної мережі (іншої складової частини меліоративної системи);

інформація про земельні ділянки, на яких розташована меліоративна мережа (її складові частини), інша складова частина меліоративної системи;

назва гідротехнічної споруди, якою здійснюється забір або відведення води в точці водовиділу;

інформація про документи, на підставі яких встановлено відомості про меліоративну мережу, іншу складову частину меліоративної системи.

3. До Державного земельного кадастру вносяться такі відомості про складову частину меліоративної мережі:

назва, код (номер) складової частини меліоративної мережі;

місце розташування складової частини меліоративної мережі;

контури складової частини меліоративної мережі;

координати точки (точок) водовиділу;

координати та міри ліній поворотних точок вісей лінійних споруд та меж земельних ділянок під будівлями та спорудами, що входять до складу цієї частини меліоративної мережі;

інформація про документи, на підставі яких встановлено відомості про складову частину меліоративної мережі";

5) абзац вісімнадцятий частини першої статті 15 викласти в такій редакції:

"Відомості про назву, код (номер) меліоративної системи, меліоративної мережі, яка забезпечує гідротехнічну меліорацію відповідної земельної ділянки, іншої складової частини меліоративної системи, складової частини меліоративної мережі, розташованої на такій земельній ділянці";

6) у частині п'ятій статті 21:

слова "меліоративні мережі, складові частини меліоративних мереж" виключити;

доповнити новим абзацом такого змісту:

"Відомості про меліоративну систему, меліоративну мережу та інші складові частини меліоративної системи, складову частину меліоративної мережі вносяться до Державного земельного кадастру на підставі технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель";

7) частину першу статті 25 доповнити пунктом "к" такого змісту:

"к) відомості про меліоративну систему, меліоративну мережу та інші складові частини меліоративної системи, складові частини меліоративної мережі, які розташовані (повністю чи частково) на земельній ділянці, а також про включення земельної ділянки до території обслуговування меліоративної мережі (іншої складової меліоративної системи)";

8) у статті 28¹:

у назві та частині першій слова "меліоративну мережу" замінити словами "меліоративну систему, меліоративну мережу та інші складові частини меліоративної системи";

у частині другій слова "реєстрація меліоративної мережі" замінити словами "реєстрація меліоративної системи, меліоративної мережі та іншої складової частини меліоративної системи";

у частині третій:

в абзаці першому слова "реєстрації меліоративної мережі" замінити словами "реєстрації меліоративної системи, меліоративної мережі та іншої складової частини меліоративної системи";

в абзаці другому слова "реєстрацію мережі" замінити словами "реєстрацію меліоративної системи, меліоративної мережі та іншої складової частини меліоративної системи";

в абзацах третьому і четвертому слова "меліоративну мережу" замінити словами "меліоративну систему, меліоративну мережу та іншу складову частину меліоративної системи";

у частині четвертій слова "реєстрація меліоративної мережі" замінити словами "реєстрація меліоративної системи, меліоративної мережі та іншої складової частини меліоративної системи";

у частині п'ятій:

в абзаці першому слова "реєстрації меліоративної мережі" замінити словами "реєстрації меліоративної системи, меліоративної мережі та іншої складової частини меліоративної системи";

в абзаці третьому слово "мережа" замінити словами "меліоративна система, меліоративна мережа та інша складова частина меліоративної системи";

частину шосту виключити;

у частині сьомій слова "меліоративну мережу" замінити словами "меліоративну систему, меліоративну мережу та іншу складову частину меліоративної системи";

9) в абзаці десятому частини першої статті 34 слова "майна, меліоративних мереж" замінити словами "майна, меліоративної системи, меліоративних мереж та інших складових частин меліоративної системи";

10) в абзаці п'ятому пункту "а" частини другої статті 41 слова "меліоративну мережу" замінити словами "меліоративну систему, меліоративну мережу та інші складові частини меліоративної системи".

12. Пункт 5² розділу 9 "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 34, ст. 1173 із наступними змінами) в редакції Закону України від 17 лютого 2022 року № 2079–ІХ викласти в такій редакції:

"5². Установити, що вимоги цього Закону не поширюються на:

передачу у власність організаціям водокористувачів об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, комунальній власності, яка здійснюється відповідно до Закону України "Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель";

заходи з реорганізації державних організацій, установ та утворення операторів об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, які здійснюються відповідно до законів України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління об'єктами інженерної інфраструктури меліоративних систем" та "Про меліорацію земель".

13. У Законі України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 1, ст. 9 із наступними змінами):

1) у статті 2:

пункт 3 частини першої доповнити новим абзацом такого змісту:

"оператор об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, – у разі подання документів для державної

реєстрації речового права на меліоративну мережу та інші складові частини меліоративної системи, складові частини меліоративної мережі, закріплені за таким оператором";

частину другу доповнити новим абзацом такого змісту:

"Терміни "меліоративна система", "складова частина меліоративної системи", "меліоративна мережа", "оператор об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності", "складова частина меліоративної мережі" вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України "Про меліорацію земель";

2) у статті 5:

абзац перший частини першої після слів "меліоративні мережі" доповнити словами "та інші складові частини меліоративної системи";

частину четверту після слів "меліоративних мереж" доповнити словами "та інших складових частин меліоративної системи";

3) статтю 31⁷ викласти в такій редакції:

"Стаття 31⁷. Особливості державної реєстрації прав на меліоративну мережу та інші складові частини меліоративної системи, складові частини меліоративної мережі

1. Для проведення державної реєстрації речових прав на меліоративну мережу та інші складові частини меліоративної системи, складові частини меліоративної мережі, що перебувають у державній власності та закріплені за оператором об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, такий оператор подає:

1) рішення центрального органу виконавчої влади, що здійснює відповідно до закону функції з управління відповідними об'єктами державної власності, про передачу таких об'єктів відповідному оператору;

2) акт приймання-передачі (передавальний баланс, розподільчий баланс), що підтверджує факт передачі таких об'єктів відповідному оператору.

2. Для проведення державної реєстрації прав власності організації водокористувачів на меліоративну мережу (якщо в Державному реєстрі прав відсутні відомості про зареєстровані речові права іншої особи на складову частину такої мережі) чи складову частину меліоративної мережі подаються:

1) рішення центрального органу виконавчої влади, що здійснює відповідно до закону функції з управління відповідними об'єктами державної власності, та/або органу місцевого самоврядування про передачу у власність організації водокористувачів об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що входять до складу меліоративної мережі (складової частини меліоративної мережі);

2) акт приймання-передачі організації водокористувачів об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що входять до складу меліоративної мережі (складової частини меліоративної мережі).

У разі якщо в Державному реєстрі прав містяться відомості про зареєстровані речові права іншої особи на складову частину меліоративної мережі, за організацією водокористувачів реєструється право власності на інші складові частини такої мережі.

3. Якщо речові права на окремі складові частини меліоративної системи, складові частини меліоративної мережі належать різним особам, до Державного реєстру прав вносяться відомості про речові права таких осіб та код (номер) відповідних складових частин меліоративної системи, складових частин меліоративної мережі згідно з відомостями Державного земельного кадастру.

4. Речове право на меліоративну мережу та інші складові частини меліоративної системи, складові частини меліоративної мережі може бути зареєстровано незалежно від реєстрації права власності чи іншого речового права на земельну ділянку, на якій вони розташовані".

14. Абзац сорок перший частини другої статті 4 Закону України "Про приватизацію державного і комунального майна" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 12, ст. 68 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"водосховища комплексного призначення, канали державного значення, гідротехнічні захисні споруди, об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем, крім випадків, передбачених Законом України "Про меліорацію земель".

15. Абзац двадцятий пункту 2 частини другої статті 3 Закону України "Про оренду державного та комунального майна" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 4, ст. 25 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"водосховища комплексного призначення, канали державного значення, гідротехнічні захисні споруди (крім гідротехнічних споруд рибогосподарських технологічних водойм та гідротехнічних споруд для цілей аквакультури), об'єкти інженерної інфраструктури меліоративних систем".

16. Частину восьму статті 5¹ Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" (Відомості Верховної Ради України, 2020 р., № 25, ст. 171 із наступними змінами) доповнити словами "організації водокористувачів".

17. У Законі України "Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель" (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 16, ст. 55 із наступними змінами):

1) у преамбулі слова "міжгосподарських та внутрішньогосподарських" виключити;

2) у статті 1:

у частині першій:

пункт 2 доповнити словами "у тому числі розташована у руслі річки";

пункти 4–6 і 8 викласти в такій редакції:

"4) організація водокористувачів – неприбуткова юридична особа, створена для забезпечення використання, експлуатації, технічного обслуговування, будівництва та/або відновлення об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем з метою надання послуг їхнім замовникам;

5) послуги організації водокористувачів – послуги, які надаються організацією водокористувачів на території обслуговування меліоративної мережі організації водокористувачів щодо забору води із джерела зрошення та її доставки водокористувачам для забезпечення потреб гідротехнічної меліорації земель або для задоволення інших потреб водокористувачів у водних ресурсах, та/або послуги з відведення води, захисту земель від шкідливої дії води;

6) територія обслуговування меліоративної мережі організації водокористувачів – сукупність земельних ділянок (частин земельних ділянок) сільськогосподарського призначення, гідротехнічна меліорація яких може забезпечуватися меліоративною мережею (мережами) організації водокористувачів, а також інших земельних ділянок (їх частин), на яких організація водокористувачів здійснює (може здійснювати) відведення води та/або надає послуги із захисту земель від шкідливої дії води";

"8) член організації – особа, яка вступила до організації водокористувачів";

абзаци другий і третій частини другої викласти в такій редакції:

"терміни "гідротехнічна меліорація земель", "меліоративна мережа", "меліоративна система", "об'єкт інженерної інфраструктури меліоративної системи", "складова частина меліоративної мережі", "точка водовиділу" – у значеннях, наведених у Законі України "Про меліорацію земель";

терміни "водокористувач", "істотно змінений масив поверхневих вод" – у значеннях, наведених у Водному кодексі України";

3) статтю 2 викласти в такій редакції:

"Стаття 2. Мета створення організації водокористувачів

1. Організація водокористувачів (далі – організація) створюється для ефективного проведення гідротехнічної меліорації земельних ділянок сільськогосподарського призначення (інших земельних ділянках, на яких організація здійснює (може здійснювати) відведення води, надає послуги із захисту земель від шкідливої дії води, включених до території обслуговування меліоративної мережі організації водокористувачів (далі – територія

обслуговування організації), а також послуги із забору та доставки води для задоволення інших потреб водокористувачів у водних ресурсах).

2. Організація не має права здійснювати виробництво продукції, надавати послуги та виконувати роботи, не пов'язані із забезпеченням гідротехнічної меліорації земельних ділянок, відведення води, надання послуг із захисту земель від шкідливої дії води, із забору та доставки води для задоволення інших потреб водокористувачів у водних ресурсах, крім випадків виробництва та реалізації побічної продукції під час провадження основної діяльності організації, доходи від реалізації якої використовуються виключно для фінансування статутної діяльності організації";

4) у частині першій статті 3:

у пункті 1 слова "для водокористувачів" виключити;

пункт 2 викласти в такій редакції:

"2) відкритості членства в організації для осіб, які бажають набути членство в організації та відповідають встановленим цим Законом критеріям для набуття такого членства";

у пункті 5 слова "власників та користувачів земельних ділянок" замінити словами "членів організації та інших замовників послуг організації водокористувачів";

5) у статті 5:

частину першу викласти в такій редакції:

"1. Засновниками та членами організації можуть бути:

1) водокористувачі, які отримали дозвіл на спеціальне водокористування, якщо необхідність отримання такого дозволу передбачена законом, та які є власниками земельних ділянок сільськогосподарського призначення, що не передані в користування, або користувачами таких земельних ділянок на праві оренди, суборенди, емфітевзису, постійного користування (далі – користувачі земельних ділянок), якщо на таких земельних ділянках здійснюється водокористування для забезпечення потреб гідротехнічної меліорації земельних ділянок або існує технічна можливість його здійснення;

2) водокористувачі, які використовують воду, що транспортується меліоративною мережею організації, для забезпечення інших потреб, не пов'язаних з гідротехнічною меліорацією земель;

3) особи, які є власниками земельних ділянок сільськогосподарського та іншого призначення, що не передані в користування, або є користувачами таких земельних ділянок, якщо на таких земельних ділянках здійснюється відведення води для потреб гідротехнічної меліорації земель або існує технічна можливість його здійснення;

4) органи місцевого самоврядування, яким надаються послуги з відведення води з території відповідних територіальних громад та/або захисту земель від шкідливої дії води із використанням об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи.

Власник земельної ділянки, переданої в користування на умовах оренди, емфітевзису, не може бути засновником організації та набувати в ній членство";

у частині другій:

абзац перший доповнити реченням такого змісту: "Створення більше ніж однієї організації щодо однієї і тієї самої точки водовиділу забороняється";

в абзаці третьому слова "сільськогосподарського призначення" виключити;

частину третю викласти в такій редакції:

"3. У разі створення організації власниками (користувачами) земельних ділянок, гідротехнічна меліорація яких на день проведення установчих зборів не здійснюється через відсутність або несправність насосної станції чи іншої гідротехнічної споруди, збудованої (створеної) для потреб гідротехнічної меліорації таких земельних ділянок, засновники самостійно визначають земельні ділянки, що включаються до території обслуговування організації";

у частині четвертій:

в абзаці другому слова "сільськогосподарського призначення" виключити, а слова "надання послуг яким забезпечується з використанням точки водовиділу, що забезпечує гідротехнічну меліорацію земельної ділянки такого власника та належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, інших державних органів або органів місцевого самоврядування" замінити словами "надання послуг з доставки (відведення) води яким забезпечується з використанням точки водовиділу, що забезпечує гідротехнічну меліорацію земельної ділянки такого власника (користувача)";

в абзаці третьому слова "ділянки сільськогосподарського призначення, гідротехнічна меліорація земельної ділянки якого" замінити словами "ділянки, гідротехнічна меліорація якої";

в абзаці четвертому слова "сільськогосподарського призначення" виключити, а слова "що забезпечують забір, доставку, відведення води для потреб водокористувачів" замінити словами "що забезпечують забір (доставку) води для задоволення потреб водокористувачів або відведення води";

у частині шостій слова "ініціативною групою (ініціатором)" замінити словами "ініціатором або особою, уповноваженою ініціативною групою з числа членів такої ініціативної групи";

у частині сьомій:

абзац перший викласти в такій редакції:

"7. Ініціатор або особа, уповноважена ініціативною групою, повідомляє про проведення установчих зборів організації кожного власника земельної ділянки (або її користувача, якщо така земельна ділянка передана у користування), включеної до території обслуговування організації відповідно до вимог, визначених частиною другою або третьою цієї статті, а також осіб, зазначених у пунктах 2 і 4 частини першої цієї статті, якщо таким особам надаються відповідні послуги з використанням точки (точок) водовиділу, з якої (яких) організація після її утворення планує здійснювати забір води та/або до якої (яких) планує здійснювати відведення води";

в абзаці другому цифри "20" замінити цифрами "30";

частину десяту викласти в такій редакції:

"10. Під час голосування на установчих зборах кожний власник (користувач) земельної ділянки, включеної до території обслуговування організації, має один основний голос незалежно від кількості земельних ділянок, що перебувають у його власності (користуванні), та додаткові голоси, кількість яких розраховується за такими правилами:

1) загальна кількість додаткових голосів відповідає кількості основних голосів. При цьому загальна кількість додаткових голосів кожної особи може мати дробове значення;

2) у разі якщо до території обслуговування включені земельні ділянки, на які здійснюється доставка води для забезпечення потреб зрошення чи для інших потреб, не пов'язаних з гідротехнічною меліорацією земель, загальна кількість додаткових голосів розподіляється між особами пропорційно визначеному у дозволі на спеціальне водокористування ліміту забору води з поверхневого джерела в межах меліоративної мережі, обслуговування якої здійснюватиме організація (далі – ліміт забору води), до загального обсягу лімітів забору води всіх присутніх на установчих зборах власників (користувачів) земельних ділянок, включених до території обслуговування організації;

3) у разі якщо до території обслуговування включені земельні ділянки, з яких здійснюється відведення води та/або щодо яких здійснюється захист від шкідливої дії води, загальна кількість додаткових голосів розподіляється між особами пропорційно площі земельної ділянки (частини земельної ділянки), з якої здійснюється відведення води та/або щодо якої здійснюється захист від шкідливої дії води, що належить такій особі (для органу місцевого самоврядування – пропорційно площі території населеного пункту, з якої здійснюється відведення води та/або щодо якої здійснюється захист від шкідливої дії води), до загальної площі всіх земельних ділянок, з яких здійснюється відведення води та/або щодо яких здійснюється захист від шкідливої дії води";

у частині тринадцятій:

пункт 2 викласти в такій редакції:

"2) загальну площу території обслуговування організації, назву меліоративної мережі, що забезпечує гідротехнічну меліорацію відповідних земельних ділянок, місце її розташування, джерело зрошення, а також точку (точки) водовиділу, з якої (яких) організація планує здійснювати забір води та/або до якої (яких) планує здійснювати відведення води";

в абзаці одинадцятому слова "членам ініціативної групи частини витрат, понесених ними" замінити словами "ініціатору або особі, уповноваженій ініціативною групою, частини витрат, понесених";

б) у частині першій статті 6:

в абзаці першому слова "міжгосподарських та/або внутрішньогосподарських" замінити словами "інженерної інфраструктури";

абзац другий доповнити словами "(у разі якщо таку інформацію включено до статуту організації)";

7) пункт 3 частини другої статті 7 викласти в такій редакції:

"3) назву меліоративної мережі, що забезпечує гідротехнічну меліорацію відповідних земельних ділянок, місце її розташування, джерело зрошення, а також точку (точки) водовиділу, з якої (яких) організація планує здійснювати забір води та/або до якої (яких) планує здійснювати відведення води";

8) у статті 8:

у частині другій:

абзац перший викласти в такій редакції:

"2. Особи, які відповідно до частини першої статті 5 цього Закону можуть бути членами організації, мають право набути членство в організації. Організація зобов'язана приймати у члени зазначених осіб";

в абзаці другому слова "сільськогосподарського призначення" виключити;

у частині п'ятій слова "сільськогосподарського призначення" виключити;

у частині восьмій слово "внутрішньогосподарської" виключити;

9) у пункті 6 частини першої статті 10 слова "у члена організації чинного дозволу" замінити словами "у члена організації, який є водокористувачем, чинного дозволу";

10) у статті 11:

пункт 4 частини першої викласти в такій редакції:

"4) спостережна рада та інші передбачені статутом організації органи управління";

частини п'яту і десяту викласти в такій редакції:

"5. Члени правління, голова організації, члени спостережної ради (за наявності) обираються загальними зборами на строк, визначений статутом організації, але не більш як на п'ять років, а члени ревізійної комісії (ревізор) – не більш як на три роки";

"10. Члени правління, голова організації, голова та члени ревізійної комісії (ревізор), члени інших органів управління організації виконують свої повноваження безоплатно, крім випадків, якщо загальними зборами прийнято рішення про виплату винагороди та/або компенсації відповідно до цивільно-правових угод, що укладаються організацією з такими особами";

доповнити частиною одинадцятою такого змісту:

"11. Члени органів управління організації під час виконання своїх обов'язків зобов'язані діяти в інтересах організації, повідомляти про будь-який фінансовий або особистий інтерес щодо будь-якого питання, яке розглядається на засіданні відповідного органу управління, та брати самовідвід від участі у вирішенні таких питань";

11) у статті 12:

частину четверту викласти в такій редакції:

"4. Чергові загальні збори скликаються правлінням (головою) організації за потреби, але не менше одного разу на рік. У разі покладення функцій правління організації на голову організації як на одноосібний виконавчий орган чергові загальні збори такої організації скликаються не менше одного разу на квартал, якщо іншу періодичність їх проведення не визначено статутом організації";

у частині одинадцятій слово "чотирнадцятою" замінити словом "тринадцятою";

частину дванадцяту викласти в такій редакції:

"12. Під час голосування на загальних зборах кожний член організації має один основний голос та додаткові голоси.

Кількість додаткових голосів, що належать кожному члену організації, розраховується за такими правилами:

1) загальна кількість додаткових голосів дорівнює кількості основних голосів. При цьому кількість додаткових голосів кожного члена організації може мати дробове значення;

2) у разі якщо організація надає послуги лише з доставки води, загальна кількість додаткових голосів розподіляється між членами організації пропорційно визначеному у дозволі на спеціальне водокористування кожного члена організації ліміту забору води до сукупного обсягу лімітів забору води всіх членів організації;

3) у разі якщо організація надає послуги лише з відведення води та/або захисту земель від шкідливої дії води, загальна кількість додаткових голосів розподіляється між членами організації пропорційно площі земельної ділянки (частини земельної ділянки), з якої організація здійснює відведення води та/або щодо якої здійснює захист від шкідливої дії води, що належить на праві власності (користування) члену організації (для органу місцевого самоврядування – пропорційно до площі території населеного пункту, з якої здійснюється відведення води та/або щодо якої здійснюється захист від шкідливої дії води), до загальної площі всіх земельних ділянок, з яких організація здійснює відведення води та/або щодо яких здійснює захист від шкідливої дії води;

4) у разі якщо організація здійснює експлуатацію меліоративної мережі, за допомогою якої одночасно надаються послуги із забору (доставки) та відведення води та/або захисту земель від шкідливої дії води, загальна кількість додаткових голосів розподіляється між членами організації, які є водокористувачами та власниками (користувачами) земельних ділянок, з яких організація здійснює відведення води та/або щодо яких здійснює захист від шкідливої дії води. Такий розподіл голосів здійснюється у порядку, визначеному статутом організації. Розподіл додаткових голосів, розподілених між зазначеними групами членів організації, здійснюється між членами організації з кожної групи у такому порядку:

розподіл додаткових голосів між членами організації, які є водокористувачами, здійснюється за правилом, визначеним пунктом 2 цієї частини;

розподіл додаткових голосів між членами організації, із земельних ділянок яких здійснюється відведення води та/або щодо яких здійснюється захист від шкідливої дії води, здійснюється за правилом, визначеним пунктом 3 цієї частини";

12) частину першу статті 15 доповнити новими абзацами такого змісту:

"В організації, до складу якої входить більше 10 членів, утворення спостережної ради є обов'язковим.

Члени спостережної ради обираються з числа членів організації – фізичних осіб та/або представників членів організації – юридичних осіб. Члени спостережної ради виконують свої обов'язки безоплатно";

13) у пункті 4 частини першої статті 16 слова "міжгосподарських та внутрішньогосподарських" виключити;

14) частину другу статті 17 викласти в такій редакції:

"2. Розмір вступного внеску для особи, яка бажає набути членство в організації, не може перевищувати частину витрат, фінансування яких здійснюється за рахунок вступних внесків членів організації, що розраховується пропорційно кількості додаткових голосів, що належатимуть такій особі, до загальної кількості додаткових голосів усіх членів організації. Якщо вступні

та/або цільові неповоротні внески членів організації повністю або частково сплачені за рахунок наданої членам організації державної підтримки, особа, яка бажає набути членство в організації, не сплачує вступного внеску або сплачує вступний внесок пропорційно до суми, сплаченої членами організації за рахунок власних коштів";

15) у статті 20:

частину першу викласти в такій редакції:

"1. Послуги організації надаються:

1) водокористувачам – щодо доставки води для задоволення потреб водокористувачів у гідротехнічній меліорації земельних ділянок, включених до території обслуговування організації, або інших потреб водокористувачів у воді, не пов'язаних з гідротехнічною меліорацією земель;

2) виконавчому комітету відповідної місцевої ради – щодо відведення води із земельних ділянок та/або захисту земель від шкідливої дії води, розташованих у межах населеного пункту, визначених згідно з даними Державного земельного кадастру;

3) особам, які є власниками (для земель державної та комунальної власності – органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, що відповідно до закону розпоряджаються такими землями) або користувачами земельних ділянок (у разі передачі відповідної земельної ділянки у користування на умовах оренди, емфітевзису, постійного користування), з яких організація здійснює відведення води та/або щодо яких здійснює захист від шкідливої дії води, – щодо відведення води із земельних ділянок та/або щодо захисту земель від шкідливої дії води, розташованих за межами населених пунктів.

Надання організацією послуг здійснюється відповідно до правил надання послуг організації, що затверджуються загальними зборами.

Правилами надання послуг організації може бути передбачена попередня оплата послуг організації або їх окремих складових.

Правила надання послуг організації (зміни до правил) оприлюднюються на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, протягом 14 днів з дня їх затвердження (внесення змін до правил). Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, опубліковує правила надання послуг організації (зміни до правил) протягом трьох робочих днів з дня відповідного звернення організації";

у частині третій:

в абзацах першому і другому слово "водокористувачам" замінити словами "замовникам послуг";

абзац третій викласти в такій редакції:

"Укладення договору із замовником послуг організації, який не є членом організації, є обов'язковим у разі направлення таким замовником відповідної пропозиції та за наявності об'єкта інженерної інфраструктури меліоративної системи, що забезпечує забір (доставку) або відведення води для забезпечення потреб замовника послуг організації, та іншого технологічного обладнання у працюючому стані, що забезпечує забір (доставку) води таким трубопроводом, а також за наявності технічної можливості забору (доставки) води такій особі, зокрема надлишку потужності насосної станції та пропускної здатності меліоративної мережі організації. Укладення договору про надання організацією послуг з відведення води, захисту земель від шкідливої дії води є обов'язковим для осіб, визначених пунктами 2 і 3 частини першої цієї статті";

в абзаці четвертому слово "водокористувач" замінити словами "замовник послуг організації";

у частині четвертій:

в абзаці першому слова "власнику (користувачу) земельної ділянки" замінити словом "водокористувачу";

в абзаці другому слова "або об'єм води" замінити словами "та/або обсяг води";

частину шосту викласти в такій редакції:

"6. У разі неможливості у повному обсязі задовольнити потребу у воді всіх водокористувачів через відсутність достатнього обсягу води в джерелі зрошення, дефіцит потужності з постачання води або виникнення аварійних ситуацій організація в першу чергу задовольняє потреби у воді, що використовується для централізованого питного водопостачання, а розподіл наявного обсягу води, що залишився, здійснюється між членами організації. Задоволення потреб у воді членів організації здійснюється пропорційно кількості додаткових голосів кожного члена організації до загальної кількості додаткових голосів усіх членів організації. У такому розподілі голосів не беруть участі члени організації, які подали заявку на набуття членства в організації у календарному році, в якому здійснюється відповідний розподіл води";

у частині сьомій слово "водокористувачам" замінити словами "замовникам послуг організації";

у пункті 2 частини восьмої слова "(об'єму відведеної води)" виключити;

частини дев'яту – одинадцятую викласти в такій редакції:

"9. Витрати на утримання організації, меліоративної мережі організації оплачуються членами організації пропорційно кількості додаткових голосів кожного члена організації до загальної кількості додаткових голосів усіх членів організації.

Замовники послуг організації, які не є її членами, оплачують витрати на утримання організації, меліоративної мережі організації пропорційно ліміту забору води, визначеному у дозволі на спеціальне водокористування водокористувача, до сукупного обсягу лімітів забору води всіх водокористувачів, яким організація надає послуги із забору (доставки) води, а в разі якщо організація надає послуги із відведення води та/або захисту земель від шкідливої дії води, – пропорційно площі земельної ділянки особи, якій надаються такі послуги, до загальної площі всіх земельних ділянок, з яких організація здійснює відведення води та/або щодо яких здійснює захист від шкідливої дії води.

У разі якщо організація надає одночасно послуги із забору (доставки) води та відведення води та/або захисту земель від шкідливої дії води, вона веде окремий облік витрат за кожним видом діяльності.

10. За рішенням установчих (загальних) зборів або якщо це передбачено правилами надання послуг організації, витрати на утримання організації та/або меліоративної мережі організації можуть оплачуватися членами організації та іншими замовниками послуг організації до початку надання послуг відповідно до затвердженого графіка.

11. Тариф на послуги організації не може залежати від того, чи є замовник послуг членом організації.

Члени органів управління організації сплачують тариф на послуги організації на загальних умовах.

Особа не звільняється від обов'язку оплати фактично наданих їй організацією послуг за відсутності договору про надання послуг, укладеного між такою особою та організацією. У такому разі оплата фактично наданих послуг організації здійснюється такою особою за тарифами, встановленими організацією";

у частині дванадцятій слова "із забору води із джерела зрошення, її доставки водокористувачу та її відведення" замінити словами "організації їх замовнику";

16) у статті 21:

у частині першій:

в абзаці першому слова "міжгосподарських та внутрішньогосподарських" виключити;

у пункті 1 слова "водозабори та" замінити словами "водозабори, дамби та";

пункт 5 викласти в такій редакції:

"5) інші об'єкти інженерної інфраструктури меліоративної системи, крім каналів державного значення та істотно змінених масивів поверхневих вод (за винятком окремих об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи, розміщених у межах істотно змінених масивів поверхневих вод)";

в абзаці сьомому слова "міжгосподарських та внутрішньогосподарських" виключити;

в абзаці першому частини третьої слова "міжгосподарських та внутрішньогосподарських" виключити;

частину четверту після абзацу четвертого доповнити новим абзацом такого змісту:

"4) інформацію про точку (точки) водовиділу, зазначену (зазначені) у статуті організації, належним чином завірена копія якого додається до такої заяви".

У зв'язку з цим абзаци п'ятий і шостий вважати відповідно абзацами шостим і сьомим;

частину шосту викласти в такій редакції:

"6. Передача організації об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, комунальній власності або є безхазяйними, здійснюється протягом одного місяця з дня утворення комісії з питань передачі відповідних об'єктів, крім випадків, визначених абзацом дев'ятим частини сьомої цієї статті.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, протягом п'яти робочих днів з дня отримання останнього з рішень, передбачених частиною третьою цієї статті, утворює комісію з питань передачі об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи та призначає її голову.

До складу комісії з питань передачі об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи входять представники центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, центрального органу виконавчої влади, що здійснює відповідно до закону функції з управління відповідними об'єктами державної власності (якщо функції з управління окремими об'єктами державної власності здійснює центральний орган виконавчої влади, інший ніж центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель), виконавчих органів відповідних рад, представники організації, інші особи (за згодою)";

у частині сьомій:

в абзаці першому слова "міжгосподарських та внутрішньогосподарських" виключити;

пункт 4 викласти в такій редакції:

"4) опис об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем (із включенням до їх складу майна, що є приналежністю відповідних об'єктів інженерної інфраструктури та/або є складовою частиною таких об'єктів), що передаються, їхні інвентарні номери, початкова (первісна (переоцінена)

вартість, балансова (залишкова) вартість, ступінь зношення, ринкова вартість (без ПДВ), технічний стан";

пункт 5 виключити;

у пункті 6 слово "водокористувачам" замінити словами "споживачам таких послуг";

в абзаці восьмому слова "міжгосподарських та внутрішньогосподарських" виключити;

доповнити новим абзацом такого змісту:

"У разі якщо організацією не укладено договору про виплату такою організацією компенсації та/або про заміну замовника енергосервісу, а також договору застави для забезпечення виконання зобов'язання за такими договорами у випадку, визначеному частиною сімнадцятою цієї статті, акт приймання-передачі не підписується до дня укладення організацією відповідних договорів";

частину восьму викласти в такій редакції:

"8. У разі виявлення комісією з питань передачі об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи об'єктів, відомості про які не внесені до Державного земельного кадастру, але які технологічно пов'язані з меліоративною мережею та забезпечують (можуть забезпечувати у разі їх ремонту) забір (доставку) води водокористувачам для потреб зрошення земельних ділянок, включених до території обслуговування відповідної організації, та/або доставку води для задоволення інших потреб водокористувачів, та/або відведення води з таких земельних ділянок, та/або захист земель від шкідливої дії води, що унеможливує здійснення належної експлуатації меліоративної мережі без зазначених об'єктів (у разі якщо всі точки водовиділу в межах відповідної меліоративної мережі зазначені у статуті організації), за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, робота комісії зупиняється на строк, необхідний для внесення відомостей щодо виявлених об'єктів до Державного земельного кадастру та прийняття відповідних рішень, передбачених частиною третьою цієї статті. Рішення про зупинення роботи комісії з питань передачі об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи приймається протягом п'яти робочих днів з дня отримання від голови комісії відповідної заяви.

У разі укладення організацією договору про виплату компенсації у випадку та порядку, визначених частиною сімнадцятою цієї статті, такій організації передаються об'єкти незавершеного будівництва, запаси та інші оборотні активи, придбані за рахунок кредитних (позикових) коштів, зобов'язання з компенсації витрат позичальника на повернення та обслуговування яких бере на себе організація відповідно до договору про виплату компенсації";

частини дев'яту і одинадцятую викласти в такій редакції:

"9. Підставою для відмови у передачі у власність організації об'єкта інженерної інфраструктури меліоративної системи є:

1) неналежність об'єкта до меліоративної мережі, яка відповідно до інформації з Державного земельного кадастру забезпечує гідротехнічну меліорацію земельних ділянок, включених до території обслуговування меліоративної мережі організації;

2) перебування об'єкта у власності іншої організації водокористувачів;

3) відсутність у заяві про отримання у власність меліоративної мережі відомостей про всі складові частини меліоративної мережі, що технологічно пов'язані з нею, що унеможлиблює здійснення належної експлуатації такої мережі (у разі якщо всі точки водовиділу в межах відповідної меліоративної мережі зазначені у статуті організації);

4) зазначення у заяві про отримання у власність меліоративної мережі відомостей про складові частини меліоративної системи, що технологічно пов'язані з іншими меліоративними мережами та забезпечують їх функціонування, за умови що всі такі меліоративні мережі не зазначені у заяві;

5) відповідний об'єкт інженерної інфраструктури меліоративної системи не є технологічно цілісним з точкою водовиділу, зазначеною у статуті організації;

6) подання заяви про отримання у власність складової частини меліоративної мережі, якщо відсутність такої складової частини меліоративної мережі унеможлиблює здійснення належної експлуатації інших складових частин меліоративної мережі та/або меліоративної мережі в цілому, зокрема, але не виключно, якщо в межах однієї меліоративної мережі утворено декілька організацій водокористувачів.

У разі відмови у передачі у власність об'єкта інженерної інфраструктури меліоративної системи з підстав, передбачених пунктами 3–6 цієї частини, відповідний орган державної влади (орган місцевого самоврядування), що прийняв таке рішення, зобов'язаний зазначити в ньому вичерпний перелік об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних мереж, що підлягають відповідно включенню до та/або виключенню із складу меліоративної мережі або її складової частини";

"11. Організація, якій передана у власність насосна станція, має право безоплатно використовувати для надання послуг організації технологічно цілісні з такою насосною станцією об'єкти меліоративної мережі, зазначені у поданій організацією заяві відповідно до частини четвертої цієї статті, щодо яких протягом строку, визначеного частиною п'ятою цієї статті, не прийнято рішення про передачу організації у власність або які не передані організації комісією з передачі об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи протягом строку, визначеного частиною шостою цієї статті, за умови що зазначена

організація має право набути право власності на такі об'єкти відповідно до частини першої цієї статті. Право на використання відповідних об'єктів набувається наступного дня після спливу строку, передбаченого для прийняття рішення про передачу у власність, або строку, відведеного на передачу об'єктів комісією з передачі об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи";

у частинах дванадцятій і тринадцятій слово "внутрішньогосподарської" виключити;

у частині чотирнадцятій слова "міжгосподарських та внутрішньогосподарських" виключити;

частину шістнадцяту доповнити словами "щодо експлуатації, обслуговування, ремонту та реконструкції зазначених об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем";

доповнити частиною сімнадцятою такого змісту:

"17. У разі якщо до передачі у власність організації об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи, що перебувають у державній чи комунальній власності, на нове будівництво, реконструкцію, реставрацію, капітальний ремонт таких об'єктів державою (органами державної влади), органами місцевого самоврядування або підприємствами, установами, організаціями, що належать до сфери їх управління, від фінансових установ, міжнародних фінансових організацій або інших кредиторів залучено кредити (позики), а також якщо щодо таких активів як об'єктів енергосервісу укладено енергосервісний договір, організація повинна укласти з відповідним позичальником або замовником енергосервісу договір про компенсацію витрат на погашення та обслуговування таких кредитів (позик) (далі – договір про виплату компенсації) або договір про заміну замовника енергосервісу за укладеним енергосервісним договором на організацію, а також договір застави для забезпечення виконання зобов'язання за відповідними договорами. Якщо майна організації недостатньо для визначення предмета застави за відповідним договором, договір застави укладається з усіма членами організації. У такому разі розподіл розміру застави між членами організації здійснюється пропорційно кількості додаткових голосів членів організації, присутніх на загальних зборах членів такої організації. У разі якщо організації передається лише частина об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи, на фінансування нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту яких залучено кредити (позики) або щодо яких укладено енергосервісний договір, сума компенсації та відповідно розмір предмета застави розраховуються пропорційно вартості об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи, що передаються організації, до загальної вартості всіх активів, на фінансування робіт з якими залучено кредитні (позикові) кошти або щодо яких укладено енергосервісний договір.

Якщо позичальником за договором кредиту (позики) є підприємство, установа, організація, що здійснює (здійснюватиме) експлуатацію об'єктів

інженерної інфраструктури меліоративної системи, що перебувають у державній чи комунальній власності, або зазначеною особою укладено енергосервісний договір, обов'язок щодо укладення організацією договору про виплату компенсації або договору про заміну замовника енергосервісу за укладеним енергосервісним договором на організацію, а також договору (договорів) застави, передбаченого (передбачених) абзацом першим цієї частини, виникає лише у разі дотримання таким позичальником (замовником енергосервісу) вимоги щодо попереднього погодження умов відповідного договору кредиту (позики) чи енергосервісного договору у порядку, визначеному статтею 22 Закону України "Про меліорацію земель".

Договір про виплату компенсації та/або про заміну замовника енергосервісу за укладеним енергосервісним договором на організацію, а також договір (договори) застави укладаються до підписання акта приймання-передачі об'єктів інженерної інфраструктури меліоративної системи, передбаченого частиною сьомою цієї статті. Зазначені договори набирають чинності в день підписання такого акта приймання-передачі.

Порядок укладення договору про виплату компенсації та договору застави, порядок визначення суми компенсації та розміру предмета застави, порядок виплати компенсації визначає Кабінет Міністрів України.

Припинення членства в організації особою, яка є заставодавцем за укладеним відповідно до абзацу першого цієї частини договором застави, не є підставою для припинення дії такого договору, крім випадку, якщо новий член організації стає правонаступником зобов'язань заставодавця за таким договором застави.

Дія положень цієї частини поширюється на договори кредиту (позики) та/або енергосервісні договори, укладені після набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління об'єктами інженерної інфраструктури меліоративних систем";

17) у частині третій статті 22 слова "сільськогосподарського призначення" виключити;

18) у частині другій статті 24 слова "потреб інших водокористувачів, зобов'язані" замінити словами "потреб замовників послуг організації, зобов'язані", а слова "інших водокористувачів, земельні ділянки яких включені до території обслуговування організації" – словами "замовників послуг організації";

19) у статті 26 "Прикінцеві та перехідні положення":

доповнити пунктом 3¹ такого змісту:

"3¹. Тимчасово, протягом п'яти років з дня набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо

вдосконалення системи управління об'єктами інженерної інфраструктури меліоративних систем":

1) кількість додаткових голосів, що належать кожному члену організації водокористувачів, розраховується за такими правилами:

а) загальна кількість додаткових голосів дорівнює кількості основних голосів. При цьому кількість додаткових голосів кожного члена організації водокористувачів може мати дробове значення;

б) додаткові голоси розподіляються між членами організації водокористувачів у такому порядку:

у разі якщо організація водокористувачів надає лише послуги із забору (доставки) води, загальна кількість додаткових голосів розподіляється між членами організації водокористувачів пропорційно обсягу води, що має бути доставлена протягом планового року члену організації водокористувачів відповідно до поданої ним заявки на забір (доставку) води на плановий рік, до загального обсягу води, що має бути доставлена протягом планового року всім членам організації водокористувачів (заявки на забір (доставку) води на плановий рік подаються членами організації водокористувачів до 1 грудня року, що передує плановому);

у разі якщо організація водокористувачів надає послуги лише з відведення води та/або захисту земель від шкідливої дії води, загальна кількість додаткових голосів розподіляється між членами організації водокористувачів пропорційно площі земельної ділянки (частини земельної ділянки), з якої організація водокористувачів здійснює відведення води та/або щодо якої здійснюється захист від шкідливої дії води, що належить на праві власності (користування) члену організації водокористувачів (для органу місцевого самоврядування – пропорційно площі території населеного пункту, з якої здійснюється відведення води та/або щодо якої здійснюється захист від шкідливої дії води), до загальної площі всіх земельних ділянок, з яких здійснюється відведення води та/або щодо яких здійснюється захист від шкідливої дії води;

у разі якщо організація водокористувачів здійснює експлуатацію меліоративної мережі, за допомогою якої одночасно надаються послуги із забору (доставки) та відведення води та/або захисту земель від шкідливої дії води, загальна кількість додаткових голосів розподіляється між членами організації водокористувачів, які є водокористувачами та власниками (користувачами) земельних ділянок, з яких організацією водокористувачів здійснюється відведення води та/або щодо яких здійснюється захист від шкідливої дії води. Такий розподіл голосів здійснюється у порядку, визначеному статутом організації. Розподіл додаткових голосів між зазначеними групами членів організації водокористувачів здійснюється між членами організації водокористувачів з кожної групи у такому порядку:

розподіл додаткових голосів між членами організації водокористувачів, які є водокористувачами, здійснюється за правилами, визначеними абзацом другим цього підпункту;

розподіл додаткових голосів між членами організації водокористувачів, із земельних ділянок яких організація здійснює відведення води та/або щодо яких здійснює захист від шкідливої дії води, здійснюється за правилами, визначеними абзацом третім цього підпункту;

2) водокористувачі, які не є членами організації водокористувачів, оплачують витрати на утримання організації водокористувачів, меліоративної мережі організації водокористувачів пропорційно обсягу води, що має бути доставлена протягом планового року такому водокористувачу відповідно до поданої ним заявки на забір (доставку) води на плановий рік, до загального обсягу води, що має бути доставлена організацією водокористувачів протягом планового року всім водокористувачам;

3) особи, які не є членами організації водокористувачів та яким організація водокористувачів надає послуги з відведення води та/або захисту земель від шкідливої дії води, оплачують витрати на утримання організації водокористувачів, меліоративної мережі організації водокористувачів пропорційно площі земельної ділянки (частини земельної ділянки), з якої здійснюється відведення води та/або щодо якої здійснюється захист від шкідливої дії води, що належить на праві власності (користування) такій особі (для органу місцевого самоврядування – пропорційно площі території населеного пункту, з якої здійснюється відведення води та/або щодо якої здійснюється захист від шкідливої дії води), до загальної площі всіх земельних ділянок, з яких здійснюється відведення води та/або щодо яких здійснюється захист від шкідливої дії води";

у підпункті 1 пункту 5:

абзац другий виключити;

в абзаці третьому слово "суб'єкта" замінити словом "суб'єктів".

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування, крім:

абзаців двадцять третього – двадцять сьомого підпункту 5 та абзаців п'ятого – тринадцятого підпункту 11 пункту 17 розділу I цього Закону, які набирають чинності через п'ять років з дня опублікування цього Закону;

пункту 4 цього розділу, який набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Установити, що на період утворення центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, операторів об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, у тому числі шляхом реорганізації державних організацій, установ, які на день набрання чинності цим Законом здійснюють експлуатацію об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних

систем, що перебувають у державній власності (далі – організації), або шляхом виділу з них, а також на період здійснення такими операторами господарської діяльності:

1) не застосовуються положення законодавства і договорів, укладених організаціями, щодо:

необхідності одержання згоди кредиторів на заміну боржника у зобов'язанні (переведення боргу);

права кредиторів вимагати у зв'язку з реорганізацією або виділом забезпечення виконання зобов'язань, їх дострокового припинення або виконання та відшкодування збитків;

припинення внаслідок заміни боржника поруки, гарантії (контргарантії), а також застави, встановленої іншою особою;

неможливості завершення процесу реорганізації або виділу до задоволення вимог, заявлених кредиторами;

обмежень у частині передачі майна, закріпленого за такими організаціями, операторам об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, як їх правонаступникам;

2) строк заявлення кредиторами своїх вимог до організацій становить два місяці з дня оприлюднення рішення про їх реорганізацію або виділ;

3) правонаступництво операторів об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, утворених шляхом реорганізації організацій або виділу з них, здійснюється відповідно до вимог Цивільного кодексу України та включає правонаступництво, у тому числі в частині участі у виконанні державного замовлення, державних цільових програм, учасником яких є такі організації;

4) оцінка майна, передбачена Законом України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні", для організацій, реорганізація яких або виділ з яких здійснюється з метою утворення операторів об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, не проводиться;

5) не застосовуються вимоги щодо необхідності проведення організаціями екологічного аудиту;

6) передача нерухомого майна, закріпленого за організаціями, операторам об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, здійснюється на підставі даних бухгалтерського обліку відповідних організацій щодо такого майна та результатів проведення його обов'язкової інвентаризації;

7) залишки коштів на рахунках, інші власні надходження організацій передаються оператору об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, за передавальним актом

(розподільним балансом), у тому числі для формування статутного капіталу такого оператора;

8) договори, стороною яких є організації, правонаступниками яких є оператори об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, зберігають чинність до закінчення строку їх дії;

9) передача майна, закріпленого за організаціями, оператору об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, здійснюється без попереднього одержання дозволу Антимонопольного комітету України;

10) державна реєстрація речових прав на нерухоме майно, закріплене за оператором об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, на праві узуфрукта, здійснюється на підставі передавального акта (розподільного балансу) без попередньої державної реєстрації права державної власності на таке майно та/або без попередньої державної реєстрації права узуфрукта зазначеного майна за організаціями;

11) експлуатація оператором об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності та закріплені за таким оператором, у межах існуючої проектної потужності таких об'єктів щодо забору (доставки) або відведення води не потребує проведення таким оператором оцінки впливу на довкілля та отримання рішення про провадження планованої діяльності;

12) з дня прийняття центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, рішення про припинення організації шляхом її реорганізації до дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань запису про її припинення така організація не має права без згоди центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель:

укладати правочини, у тому числі взаємопов'язані, що передбачають передачу третім особам права користування, управління, експлуатації, інших речових прав щодо активів, закріплених за такою організацією, та/або можуть призвести до відчуження нерухомого майна, а також майна, вартість якого становить більше 10 відсотків балансової вартості активів організації на дату затвердження останнього балансового звіту;

отримувати кредити, надавати поруки і видавати позики (фінансову допомогу);

передавати майно в оренду, заставу, безоплатне користування, встановлювати щодо нього сервітути на користь третіх осіб;

13) оператори об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, утворені шляхом реорганізації організацій або виділу з таких організацій:

використовують земельні ділянки відповідно до цільового призначення в розмірах та межах, у яких вони перебували у постійному користуванні таких організацій або фактично використовувалися ними, на підставі документів організацій, що посвідчують право користування відповідними земельними ділянками, до їх переоформлення операторами об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, у встановленому порядку;

провадять діяльність, у тому числі діяльність, пов'язану з державною таємницею, до отримання необхідних ліцензій, сертифікатів та інших документів дозвільного характеру на основі відповідних документів, отриманих організаціями, протягом строку їх дії.

3. Установити, що:

1) тимчасово, до затвердження правомочного складу наглядової ради оператора об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, функції наглядової ради такого оператора здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, крім затвердження тарифу на послуги такого оператора із забору (доставки) води та/або з відведення води, що здійснює керівник такого оператора;

2) правочини, укладені організаціями до дня набрання чинності цим Законом та якими передбачено надання іншій стороні такого правочину права на експлуатацію, управління, іншого речового права щодо об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності та закріплені за такими організаціями, та/або права на створення (будівництво) нових об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем з їх подальшою експлуатацією чи реалізацію інших інвестиційних проектів, що відповідають ознакам державно-приватного партнерства (публічно-приватного партнерства), якщо такі правочини укладено без дотримання вимог, визначених законами України "Про державно-приватне партнерство", "Про публічно-приватне партнерство" і "Про концесію", є нікчемними;

3) з дня набрання чинності цим Законом забороняється укладення організаціями правочинів, якими передбачено надання іншій стороні такого правочину права на експлуатацію, управління, іншого речового права щодо об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності та закріплені за такими організаціями, чи реалізацію інших інвестиційних проектів, що відповідають ознакам публічно-приватного партнерства без дотримання вимог, визначених законами України "Про публічно-приватне партнерство" і "Про концесію". Недотримання зазначеної заборони має наслідком нікчемність відповідних правочинів;

4) організації виконують функції оператора об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, визначені Законом України "Про меліорацію земель", до моменту їх реорганізації в операторів. На такі організації поширюється дія положень частин восьмої та дев'ятої статті 24 та статті 24⁵ Закону України "Про меліорацію земель";

5) передача об'єктів інженерної інфраструктури каналів державного значення операторам об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, здійснюється не раніше ніж через три роки з дня набрання чинності цим Законом.

4. Кабінету Міністрів України:

1) у тримісячний строк з дня, наступного за днем опублікування цього Закону:

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

внести зміни до порядку списання об'єктів державної власності щодо визначення особливостей списання об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, у тому числі розташованих у межах істотно змінених масивів поверхневих вод;

2) у шестимісячний строк з дня, наступного за днем опублікування цього Закону, забезпечити вжиття центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, заходів щодо проведення інвентаризації активів, закріплених за організаціями, з метою визначення активів, які фактично не використовуються у господарській діяльності таких організацій та/або подальше використання яких є технічно неможливим чи економічно недоцільним, а також здійснення продажу таких активів у встановленому порядку;

3) забезпечити формування центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері гідротехнічної меліорації земель, правомочного складу наглядових рад утворених операторів об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності;

4) забезпечити на перехідний період, що становить три роки з дня утворення операторів об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, вжиття необхідних заходів щодо:

часткового фінансування господарської діяльності відповідного оператора за рахунок коштів державного бюджету за відповідною бюджетною програмою;

затвердження та належного фінансування державної цільової програми розвитку зрошення, яка, у тому числі, але не виключно, має передбачати державну підтримку операторів об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем, що перебувають у державній власності, щодо часткового відшкодування кредитів, залучених таким оператором для фінансування його господарської діяльності.

5. Кабінету Міністрів України через один рік з дня набрання чинності цим Законом поінформувати Верховну Раду України про стан виконання цього Закону.

Президент України

м. Київ
25 лютого 2026 року
№ 4795-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ